

ลงทุนใน **หุ้น** อย่างไร

ให้ทั่วโลกมีปัญหา

การลงทุนในหุ้น ถือเป็นทางเลือกหนึ่งที่มีโอกาสให้ผลตอบแทนสูงกว่าเงินเฟ้อ แต่ก็มีความเสี่ยงสูงเช่นกัน จึงเหมาะกับผู้ลงทุนที่รู้จัก เข้าใจ และยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุนในหุ้นได้ รวมทั้งมีเวลาศึกษาและติดตามข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถืออย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ หากผู้ลงทุนในหุ้นรู้จักเคล็ดลับและแนวทางในการดูแลตัวเอง เช่น แนวทางในการติดต่อกับโบรกเกอร์ และวิธีการตรวจสอบการลงทุน เป็นต้น ก็จะช่วยให้การลงทุนในหุ้นเป็นไปอย่างราบรื่น และลดโอกาสการเกิดปัญหาในการลงทุนได้

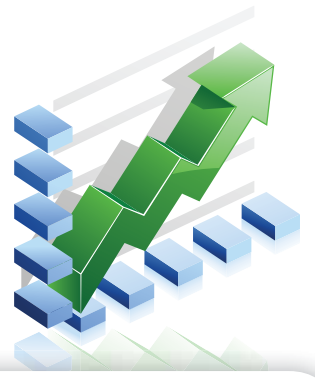
สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. จึงได้จัดทำเอกสาร “ลงทุนในหุ้นอย่างไรให้ห่างไกลปัญหา” โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้ จะเป็นคู่มือให้ผู้ลงทุนในหุ้นได้เข้าใจถึงข้อควรปฏิบัติต่างๆ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและปกป้องประโยชน์ของตนเองได้

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ชั้น 10,13-16 อาคารจีพีเอฟ วิทยุ
93/1 ถนนวิทยุ แขวงลุมพินี เขต ปทุมวัน
กรุงเทพฯ 10330
โทร 0-2695-9999 และ 0-2263-6499
โทรสาร 0-2256-7711

ก.ล.ต.

1 เตรียมตัวก่อนเปิดบัญชีซื้อขายหุ้น

เมื่อสนใจจะลงทุนในหุ้น อย่าเพิ่งด่วนตัดสินใจ มาเตรียมตัวกันก่อน ด้วยการทำความรู้จักกับโบรกเกอร์ รู้จักเอกสาร เงื่อนไขการลงทุน ตลอดจนข้อผูกพันต่างๆ ในการลงทุน

1 รู้จักโบรกเกอร์ที่จะใช้บริการ

ก ตรวจสอบว่าเป็นโบรกเกอร์ที่ถูกต้องกฎหมาย ก่อนเปิดบัญชีกับโบรกเกอร์รายใด ต้องแน่ใจว่าเป็น ผู้ได้รับอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์อย่างถูกต้องจากสำนักงาน คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“ก.ล.ต.”) และเมื่อได้รู้จักกับโบรกเกอร์แล้ว ก็จะต้องรู้จัก กับผู้ติดต่อกับผู้ลงทุน หรือเจ้าหน้าที่การตลาด หรือ “มาร์เก็ตติ้ง” ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดบัญชี และวิธีซื้อขายหุ้น รวมทั้งให้คำแนะนำและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจซื้อขายหุ้น นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นผู้ส่งคำสั่งซื้อขายหุ้นให้ผู้ลงทุนด้วย ซึ่งบุคคลเหล่านี้ก็ต้องเป็นผู้ที่ได้รับความเห็นชอบ จาก ก.ล.ต. ด้วยเช่นกัน

ผู้ลงทุนสามารถตรวจสอบรายชื่อและประวัติผลการดำเนินงานของโบรกเกอร์ และมาร์เก็ตติ้งที่ได้รับอนุญาต ได้จากเว็บไซต์ ก.ล.ต. www.sec.or.th (ตรวจสอบได้ที่หัวข้อบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตหรือได้รับการขึ้นทะเบียน และหัวข้อศูนย์ข้อมูล—ข่าว—ข่าว ก.ล.ต. เพื่อดูข่าวเกี่ยวกับการลงทะเบียนบริษัทหลักทรัพย์/ผู้บริหาร/มาร์เก็ตติ้งที่ทำผิด) หรือโทรสอบถามที่ศูนย์สนับสนุนผู้ลงทุนของ ก.ล.ต. (SEC Help Center) โทร. 0-2263-6000

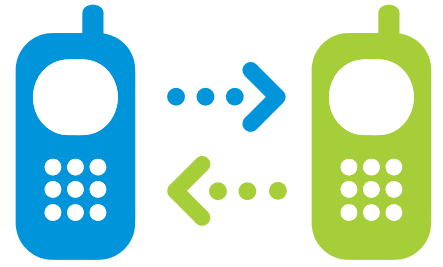
ข รู้จักหน่วยงานสำคัญของโบรกเกอร์ที่เกี่ยวข้องกับผู้ลงทุนโดยตรง โบรกเกอร์โดยทั่วไป จะแบ่งแยกหน่วยงานสำคัญในการให้บริการลูกค้าออกจากกัน เพื่อให้ลูกค้าได้รับบริการที่ดี รวดเร็ว และเป็นธรรม นอกจากนี้การแบ่งแยกหน่วยงานจะทำให้เกิดการสอบย้อนการทำงานซึ่งกันและกัน ซึ่งช่วยทำให้ โบรกเกอร์ตรวจพบหรือรับทราบความผิดปกติ ความไม่ชอบมาพากลที่เกิดขึ้นได้ทันเหตุการณ์และลด ความเสียหายในกรณีที่มีการทุจริต ผิดพลาด ดังนั้น เวลาที่ผู้ลงทุนต้องติดต่อกับโบรกเกอร์ ควรติดต่อโดยตรง กับหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องนั้น ๆ จะดีที่สุด

หน่วยงานของโบรกเกอร์ที่ผู้ลงทุนควรทำความรู้จัก ได้แก่

(1) ฝ่ายบริการด้านลูกค้า (front office) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการให้คำแนะนำการลงทุนและรับส่ง คำสั่งซื้อขายจากลูกค้า ซึ่งมาร์เก็ตติ้งจะปฏิบัติหน้าที่อยู่ในส่วนงานนี้

(2) ฝ่ายปฏิบัติการด้านลูกค้า (back office) ให้บริการด้านการชำระราคา การฝาก-ถอนทรัพย์สิน ของลูกค้า (เงินสด หุ้น หรือทรัพย์สินอื่น) การจัดการเรื่องข้อมูลของลูกค้า รวมถึงการออกเอกสารหลักฐาน เกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์

(3) ฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทหลักทรัพย์ (compliance unit) ทำหน้าที่กำกับดูแลการทำงานของ บุคลากรทั้งหมดของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎเกณฑ์และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรับเรื่อง ร้องเรียนของลูกค้าด้วย

2 ติดต่อซื้อขายหุ้นแบบมืออาชีพ

เมื่อตัดสินใจเปิดบัญชีซื้อขายหุ้นแล้ว จะส่งคำสั่งซื้อขายอย่างไรให้ปราศจากปัญหา ลองติดตามคำแนะนำเหล่านี้

1 ติดสินใจซื้อขายหุ้นและดำเนินการด้านเอกสารที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง ผู้ลงทุนไม่ควรมอบหมายหรือมอบอำนาจให้มาร์เก็ตติ้งกระทำการใด ๆ แทนตนเอง เช่น การตัดสินใจซื้อขายหุ้น การเปลี่ยนแปลงที่อยู่ในการจัดส่งเอกสาร การมอบบัตรเอทีเอ็มหรือสมุดบัญชีธนาคารให้มาร์เก็ตติ้งถือแทน หรือลงนามในเอกสารเปล่า (เช่น ใบถอนเงิน ใบขอเปลี่ยนแปลงที่อยู่ในการจัดส่งเอกสาร ใบขอถอนหลักประกัน) ให้มาร์เก็ตติ้งดำเนินการแทน เพราะอาจเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริต รวมทั้งอาจมีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเครื่องมือในขบวนการกระทำผิดร้ายแรง เช่น การฟอกเงิน หรือการปั่นหุ้นได้อีกด้วย

ในกรณีที่ผู้ลงทุนมีความจำเป็นต้องมอบอำนาจให้ผู้อื่นกระทำการใด ๆ แทน ก็อาจมอบให้คู่สมรส หรือญาติสนิทได้ โดยควรทำหนังสือมอบอำนาจไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและกรอกข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียด ได้แก่ รายละเอียดการมอบอำนาจว่ามอบให้ทำอะไร ขอบเขตการทำธุรกรรม ระยะเวลา รวมถึงเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเมื่อผู้ลงทุนสามารถกลับมาทำธุรกรรมด้วยตนเองได้แล้ว ก็ต้องรีบดำเนินการแจ้งยกเลิกการมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้ฝ่ายปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์ทราบโดยตรงด้วยเช่นกัน

2 ส่งคำสั่งซื้อขายหุ้นตามเบอร์โทรศัพท์พื้นฐานที่โบรกเกอร์กำหนดไว้เท่านั้น ไม่ควรติดต่อผ่านโทรศัพท์มือถือของมาร์เก็ตติ้ง เพราะการติดต่อผ่านหมายเลขโทรศัพท์ที่บริษัทจัดไว้ให้ นั้น จะมีการบันทึกเทปการสนทนาระหว่างผู้ลงทุนกับมาร์เก็ตติ้งเก็บเอาไว้เป็นหลักฐานเพื่อเกิดข้อโต้แย้งขึ้นมาจะได้ขอให้บริษัทตรวจสอบข้อเท็จจริงได้

3 หากผู้ลงทุนวางแผนที่จะซื้อขายหุ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง แต่ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวอาจไม่สามารถดำเนินการซื้อขายหุ้นได้ด้วยตัวเองเพราะติดภารกิจ เช่น ต้องเดินทางไปประชุมในต่างประเทศ เป็นต้น ก็อาจดำเนินการได้โดยการ “ส่งคำสั่งซื้อขายล่วงหน้า” ซึ่งทำได้ 2 วิธี คือ “วิธีการโทรศัพท์” หรือ “ส่งคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร” โดยทั้ง 2 วิธีนี้ ผู้ลงทุนต้องระบุรายละเอียดที่ชัดเจน เช่น ระบุชื่อหุ้น ช่วงราคาที่ต้องการซื้อขาย และระบุจำนวนหุ้นที่ต้องการซื้อขายที่แน่นอนไว้ **ซึ่งข้อควรระวังเป็นพิเศษ หากเป็นการโทรศัพท์ส่งคำสั่งซื้อขายล่วงหน้า** ก็คือ ผู้ลงทุนต้องโทรเข้าเบอร์โทรศัพท์ของโบรกเกอร์เท่านั้น เพื่อจะได้มีการบันทึกเทปสนทนาการสั่งซื้อขายไว้เป็นหลักฐานตรวจสอบได้ในภายหลัง **หรือหากเป็นการสั่งซื้อขายเป็นลายลักษณ์อักษร** หลังจากกรอกรายละเอียดแล้ว ผู้ลงทุนต้องลงนามด้วยตนเอง โดยอย่าลงนามเอกสารเปล่าทิ้งไว้เช่นกัน

USERNAME
PASSWORD

4 **กรณีการลงทุนซื้อขายหุ้นผ่านอินเทอร์เน็ต ควรรักษารหัสผ่าน (password) เป็นความลับอย่างถูกต้อง** และควรเปลี่ยน password เป็นระยะๆ รวมทั้งหากสงสัยว่ามีผู้อื่นล่วงรู้ password ให้รีบแจ้งโบรกเกอร์ทันที เพื่อป้องกันการถูกนำบัญชีไปใช้งาน ซึ่งอาจก่อให้เกิดความสูญเสียได้

Tips การซื้อขายหุ้นผ่านอินเทอร์เน็ต

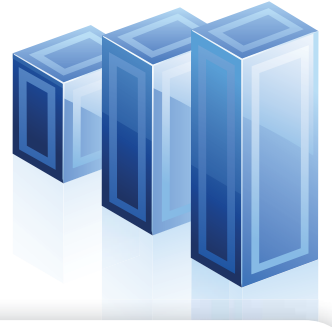
การซื้อขายหุ้นผ่านอินเทอร์เน็ต ผู้ลงทุนสามารถเลือกส่งคำสั่งซื้อขายหุ้นได้ด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องได้รับคำแนะนำจากมาร์เก็ตติ้งก็ได้ จึงเหมาะกับผู้ที่ใช้งานคอมพิวเตอร์เป็น มีเวลาศึกษาและติดตามข้อมูลเกี่ยวกับหุ้นที่จะลงทุน รู้จักช่องทางการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่ใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนด้วยตนเอง อาทิ เว็บไซต์ของโบรกเกอร์ เว็บไซต์ของบริษัทจดทะเบียน รวมทั้งเว็บไซต์ ก.ล.ต. ที่ www.sec.or.th และเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ www.set.or.th

5 **ชำระค่าหุ้นใ้ถูกวิธี** ปัจจุบันการชำระค่าหุ้นจะทำผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่เรียกว่า Automatic Transfer System : ATS ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกในเรื่องการชำระราคา โดยโบรกเกอร์จะหักค่าซื้อหุ้นจากบัญชีธนาคารที่ผู้ลงทุนแจ้งไว้ แต่หากมีกรณีจำเป็นที่โบรกเกอร์ไม่สามารถหักบัญชีผ่าน ATS ได้ เช่น ผู้ลงทุนนำเงินไปเข้าบัญชีธนาคารไม่ทันเวลา และจำเป็นต้องจ่ายเงินค่าหุ้นเป็นเช็ค หรือโอนเงินเข้าบัญชีของโบรกเกอร์ ผู้ลงทุนควรดำเนินการดังนี้

- **กรณีสั่งจ่ายเป็นเช็ค** ต้องสั่งจ่ายในลักษณะขีดคร่อมเข้าบัญชีเงินฝากของโบรกเกอร์เท่านั้น (Account Payee Only) อย่าสั่งจ่ายเช็คเข้าบัญชีมาร์เก็ตติ้ง หรือบุคคลอื่นเป็นอันขาด
- **หากเป็นกรณีการโอนเงิน** ต้องโอนเข้าไปยังบัญชีเงินฝากธนาคารของโบรกเกอร์เท่านั้น **อย่าโอนเงินสดเข้าบัญชีมาร์เก็ตติ้ง หรือบุคคลอื่นเป็นอันขาด** โดยกรอกรายละเอียดในใบนำฝากเงิน (pay-in slip) ให้ครบถ้วน ได้แก่ ชื่อ-นามสกุล เลขที่บัญชีซื้อขายหุ้น และจัดส่งไปยัง **ฝ่ายปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์โดยตรง** หรือส่งทางโทรสาร (FAX) ไปที่หมายเลขของฝ่ายปฏิบัติการเท่านั้น **ไม่ควรส่งผ่านมาร์เก็ตติ้ง**

6 **กรณีที่ประสงค์จะเปลี่ยนแปลงข้อมูลส่วนตัว** เช่น ขอเปลี่ยนแปลงที่อยู่ในการจัดส่งเอกสารหรือหมายเลขโทรศัพท์ ผู้ลงทุนต้องทำใบคำขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลเป็นลายลักษณ์อักษร และส่งให้ฝ่ายปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์โดยตรงโดยไม่ผ่านมาร์เก็ตติ้ง เพื่อมิให้เป็นช่องทางในการบิดเบือนข้อมูล นอกจากนี้ก็ควรให้บริษัทมีหลักฐานยืนยันการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวกลับมาด้วย

7 **กรณีที่ประสงค์ทำรายการฝาก/ถอน/โอนทรัพย์สิน ควรทำใบคำขอทำรายการเป็นลายลักษณ์อักษร** และจัดส่งให้ฝ่ายปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์โดยตรงเช่นกันโดยไม่ผ่านมาร์เก็ตติ้ง และตรวจสอบความถูกต้องในเอกสารแสดงยอดทรัพย์สินคงเหลือที่บริษัทจัดส่งให้ทุกเดือนด้วย

3

ติดตามตรวจสอบการลงทุน

หลังจากซื้อขายหุ้นทุกครั้งควรติดตามตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารหลักฐานการลงทุนอย่างสม่ำเสมอ หากพบว่ามึอะไรผิดปกติต้องทักท้วงกลับไปยังฝ่ายปฏิบัติการด้านหลักทรัพย์ (back office) ทันที

1 หลังการซื้อขายหุ้น ผู้ลงทุนจะได้รับใบยืนยันการซื้อขายทุกครั้ง (โดยทั่วไปจะอยู่ใน 3 วันทำการนับจากวันที่สั่งซื้อขาย) รวมทั้งได้รับเอกสารแสดงยอดทรัพย์สินคงเหลือทุกเดือน (กรณีทรัพย์สินไม่มียอดเคลื่อนไหว โบรกเกอร์อาจจัดส่งทุก 1-6 เดือนแล้วแต่กรณี) และเมื่อตรวจสอบแล้วพบข้อมูลไม่ถูกต้อง หรือพบสิ่งผิดปกติ หรือไม่ได้รับเอกสารภายในเวลาที่กำหนด ต้องรีบติดต่อไปที่ back office หรือ compliance unit ทันที โดยไม่ควรติดต่อผ่านมาร์เก็ตติ้งเพราะอาจได้รับข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ทั้งนี้ เอกสารหลักฐานที่ได้รับจากโบรกเกอร์ต้องเป็นฉบับจริงเท่านั้น

2 อย่างอบหมายให้มาร์เก็ตติ้งเป็นผู้รับเอกสารยืนยันการซื้อขายหุ้น หรือเอกสารแสดงยอดทรัพย์สินคงเหลือรายเดือน หรือเอกสารสำคัญอื่นๆ แทน เพื่อป้องกันการแก้ไขหรือปลอมแปลงเอกสารดังกล่าว ซึ่งอาจนำไปสู่การยกยอดทรัพย์สินของผู้ลงทุนได้

4

หากเกิดปัญหา จะอย่างไร?

เมื่อประสบปัญหาในการลงทุน ยังมีช่องทางที่จะช่วยเหลือ

ที่ผ่านมามาร์เก็ตติ้งที่ประพฤติตัวไม่เหมาะสมหรือกระทำผิดจนถูกลงโทษมีจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนมาร์เก็ตติ้งทั้งหมด แต่หากผู้ลงทุนต้องประสบปัญหาจากการกระทำผิดของมาร์เก็ตติ้ง เช่น พบว่ามีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การให้คำแนะนำที่ไม่เหมาะสมหรือไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจ รวมถึงการเร่งรัดให้มีการซื้อขายมากเกินไปโดยไม่ได้รักษาผลประโยชน์ของลูกค้าเป็นสำคัญ เป็นต้น ก็มีช่องทางที่จะช่วยเหลือได้ โดยสามารถร้องเรียนไปยังหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียน หรือหน่วยงานควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน (compliance unit) ของโบรกเกอร์ที่ใช้บริการ

หากไม่ได้รับความร่วมมือ สามารถร้องเรียนมายังสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือ โดย **โทรแจ้งที่ศูนย์สนับสนุนผู้ลงทุน สำนักงาน ก.ล.ต. (SEC Help Center) ได้ที่ 0-2263-6000 หรืออีเมล complain@sec.or.th หรือคลิกที่ “ร้องเรียน” มุมขวาของเว็บไซต์ ก.ล.ต. www.sec.or.th**

หากผู้ลงทุนต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนในหุ้นเพิ่มเติม เช่น เลือกโบรกเกอร์อย่างไร? คำธรรมเนียมในการซื้อขายหุ้นคิดกันอย่างไร? รวมถึงข้อมูลการลงทุนอื่นๆ ที่ท่านสนใจ คลิกกันมาได้ที www.sec.or.th/education ศูนย์รวมข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการลงทุน เข้าถึงได้ง่ายเพียงแค่ปลายนิ้วสัมผัส

2 รู้จักและเข้าใจเอกสารและเงื่อนไขการเปิดบัญชีและการลงทุน

๓ **ทำความเข้าใจกับประเภทบัญชีการลงทุนให้ดีว่าเป็นบัญชีประเภทไหน** การเปิดบัญชีซื้อขายหุ้นมี 3 ประเภท คือ บัญชีเงินสด (cash account) บัญชีเงินสดแบบมีหลักประกันเต็มจำนวน (cash balance) และบัญชีเครดิตบาลานซ์ (credit balance account) หรือบัญชีมาร์จิ้น

บัญชี cash account และ บัญชี cash balance นั้น เป็นบัญชีแบบที่จะต้องชำระราคาค่าซื้อขายหุ้นด้วยเงินสด ซึ่งโบรกเกอร์จะเป็นผู้พิจารณาว่า ลูกค้ายรายใดเหมาะกับการเปิดบัญชีแบบใด

บัญชีประเภทนี้ ลูกค้าต้องนำหลักประกันมาวางไว้กับโบรกเกอร์ก่อนจะทำการซื้อขายหุ้น โดยหากเป็นบัญชี cash account ปัจจุบันกำหนดการวางหลักประกันไว้ที่ 15% ของวงเงินที่ต้องการซื้อขาย ในขณะที่บัญชี cash balance ต้องวางหลักประกัน 100% ก่อนการซื้อขาย

โดยทั่วไป โบรกเกอร์มักจะพิจารณาเปิดบัญชี cash account ให้กับผู้ลงทุนที่มีรายได้ประจำหรือมีความสามารถในการชำระหนี้ดีพอควร ในขณะที่บัญชี cash balance จะเปิดให้กับผู้ที่เริ่มเข้ามาลงทุนเป็นครั้งแรกที่โบรกเกอร์ยังไม่มั่นใจหรือรู้จักดีพอ หรือกับลูกค้าที่ไม่สะดวกหรือไม่อยากเป็นธุระเรื่องการชำระราคา

สำหรับ **บัญชีมาร์จิ้น** จะเป็นบัญชีที่ช่วยเพิ่มอำนาจการซื้อขายหุ้นให้แก่ลูกค้า เช่น หากลูกค้าได้รับอนุมัติวงเงินให้ซื้อหุ้นได้ 100 บาท ลูกค้าสามารถใช้เงินสดในบัญชีตัวเอง 50 บาทและอีก 50 บาทที่เหลือเป็นวงเงินกู้ที่ได้รับจากโบรกเกอร์ ซึ่งลูกค้าต้องชำระดอกเบี้ยเงินกู้ส่วนนี้ด้วย ส่วนหุ้นที่ซื้อโดยใช้มาร์จิ้นก็จะถูกนำมาวางเป็นหลักประกันในบัญชีมาร์จิ้นนั่นเอง และโบรกเกอร์จะคำนวณมูลค่าหุ้นในพอร์ตซึ่งเป็นหลักประกันทุกวัน หากมูลค่าหลักประกันลดลงถึงระดับหนึ่งที่โบรกเกอร์กำหนดไว้ โบรกเกอร์จะเรียกให้นำหลักประกันมาวางเพิ่ม (call margin) เพื่อรักษาสถานภาพทางบัญชีไว้ แต่หากลูกค้าไม่สามารถเพิ่มหลักประกันได้ และมูลค่าหลักประกันยังลดลงต่อเนื่องจนถึงระดับที่บริษัทกำหนดไว้ ก็อาจถูกบังคับขายหลักประกันหรือที่เรียกว่า forced sell ได้

ดังนั้น ก่อนเปิดบัญชีซื้อขายหุ้น ผู้ลงทุนควรต้องทำความเข้าใจในบัญชีแต่ละประเภทให้ถ่องแท้ เพื่อจะได้จัดสรรเงินลงทุน และวางแผนการใช้เงินได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถป้องกันความสูญเสียจากการลงทุนที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเปิดบัญชีแบบมาร์จิ้นนั้น ผู้ลงทุนจำเป็นต้องหมั่นตรวจสอบสถานะบัญชีการซื้อขายของตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถวางหลักประกันได้ทันท่วงทีเมื่อถูกโบรกเกอร์เรียกวางหลักประกันเพิ่มเติม

๔ **ควรรศึกษาและทำความเข้าใจเอกสารสัญญาต่างๆ ในการเปิดบัญชีซื้อขายหุ้นให้ถ่องแท้ก่อนลงนามผูกพันตนเองกับโบรกเกอร์** หากยังมีข้อสงสัย ไม่ควรเกรงใจหรือลังเลใจ ใดๆ ให้สอบถามจากเจ้าหน้าที่ของบริษัทให้เข้าใจเสียก่อน โดยเฉพาะข้อผูกพัน สิทธิ หน้าที่ระหว่างผู้ลงทุนกับโบรกเกอร์ และเป็นหน้าที่ของโบรกเกอร์ที่จะต้องอธิบายให้ผู้ลงทุนเข้าใจก่อนที่จะให้เซ็นสัญญาใด ใดๆ

๕ **ทำความเข้าใจหน้าตา รูปแบบ และความสำคัญของเอกสารต่างๆ** ที่เกี่ยวข้องกับกรซื้อขายหุ้นที่ผู้ลงทุนจะได้รับจากโบรกเกอร์ทั้งภายหลังการเปิดบัญชีซื้อขายหุ้นและภายหลังการสั่งซื้อขายหุ้น เช่น เอกสารยืนยันการเปิดบัญชี เอกสารยืนยันการสั่งซื้อขายหุ้น ใบเสร็จรับเงิน เอกสารแสดงยอดทรัพย์สินคงเหลือและยอดค้างชำระในบัญชี เป็นต้น และควรขอตัวอย่างเอกสารดังกล่าวมาศึกษาเพื่อให้ทราบว่าเอกสารหลักฐานที่ถูกต้องมีลักษณะอย่างไร

Tips ข้อควรคำนึงในการเปิดบัญชีซื้อขายหุ้น

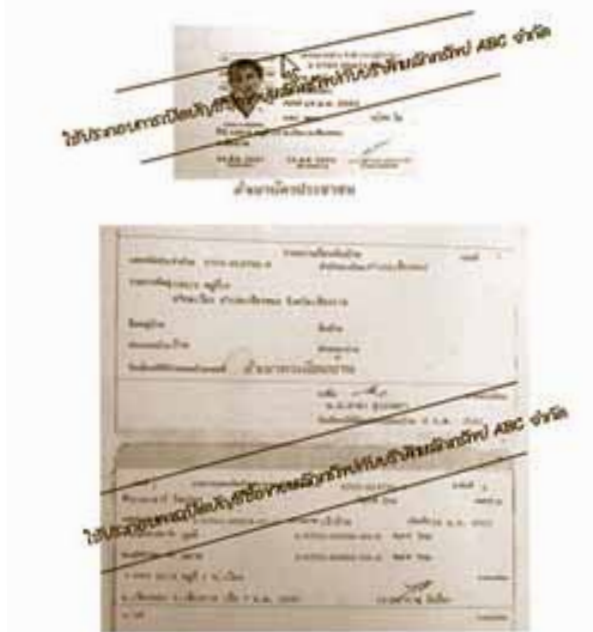
๗ ควรแน่ใจว่ามาร์เก็ตติ้งที่ได้ติดต่อ เข้าใจวัตถุประสงค์และเป้าหมายการลงทุน รวมถึงความสามารถในการยอมรับความเสี่ยงของผู้ลงทุนอย่างชัดเจนก่อนให้คำแนะนำในการลงทุน โดยการทำขั้นตอนที่เรียกว่า “Know Your Client: KYC” และ “Suitability Test” เพื่อประเมินว่าผู้ลงทุนเป็นใคร? เป็นผู้ลงทุนลักษณะใด? คาดหวังผลตอบแทนเช่นไร? และพร้อมยอมรับความเสี่ยงได้มากน้อยเพียงใด? เพื่อการกำหนดวงเงินซื้อขายหุ้น และให้คำแนะนำในการซื้อขายที่เหมาะสมกับผู้ลงทุนแต่ละราย

๘ เตรียมเอกสารในการเปิดบัญชีซื้อขายหุ้นให้พร้อมและลงลายมือชื่อและขีดคร่อมสำเนาเอกสารทุกฉบับ เพื่อป้องกันการถูกแก้ไขข้อมูลหรือถูกนำไปใช้ในทางทุจริต เอกสารที่ต้องใช้ เช่น สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประจำตัวผู้เสียภาษี และสำเนาใบแจ้งรายการบัญชีธนาคาร (bank statement) เป็นต้น

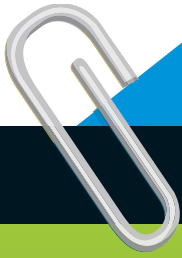
๙ ต้องอ่านเอกสารให้เข้าใจก่อนลงชื่อและกรอกข้อมูลในเอกสารการเปิดบัญชีและเอกสารสำคัญ โดยลงลายมือชื่อรับรองทุกหน้า และอย่าลงชื่อลอยๆ ทั้งไว้ในแบบฟอร์มเปล่าหรือแบบฟอร์มที่ยังไม่กรอกรายละเอียดข้อมูลใด ๆ

๑๐ ระบุที่อยู่ที่ใช้ในการติดต่อเพื่อรับเอกสารจากบริษัทให้ชัดเจน และอย่าใช้ที่อยู่ของบุคคลอื่นหรือ มาร์เก็ตติ้ง เพื่อป้องกันการทุจริตและข้อผิดพลาดในการรับเอกสารสำคัญจากบริษัท

๑๑ ระมัดระวังในการมอบอำนาจหรือยินยอมให้บุคคลอื่นซื้อขายหุ้นในบัญชีตนเอง เพราะอาจมีความเสี่ยงที่จะถูกดำเนินคดี หากบุคคลนั้นใช้บัญชีของผู้ลงทุนซื้อขายหุ้นในลักษณะที่ผิดกฎหมาย เช่น สร้างราคาหุ้นหรือปั่นหุ้น

วิธีเซ็นชื่อรับรองสำเนาบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน

ลักษณะของการทุจริตที่พบบ่อย

1. ปลอมแปลงลายมือชื่อลูกค้าเพื่อดำเนินการ ดังนี้
  - 1.1 เปลี่ยนแปลงที่อยู่ที่ใช้ในการติดต่อ เพื่อไม่ให้เอกสารสำคัญถึงมือลูกค้า
  - 1.2 โอนหุ้นของลูกค้าไปยังบัญชีบุคคลอื่น เพื่อทำการซื้อขายในบัญชีบุคคลนั้น
  - 1.3 ซื้อขายหุ้นในบัญชีลูกค้า
2. แก้ไข/เปลี่ยนแปลงชื่อลูกค้าในสำเนาใบนำฝากเงิน (pay-in slip) เพื่อนำเงินที่ลูกค้าฝากเข้าบัญชีโบรกเกอร์ไปใช้ซื้อขายหุ้นหรือฝากเป็นหลักประกันให้แก่บุคคลอื่น โดยปกติแล้วการชำระราคาซื้อขายหุ้นจะเป็นการตัดบัญชีอัตโนมัติผ่านระบบ ATS แต่ในกรณีใดก็ตามที่ผู้ลงทุนไม่สามารถทำธุรกรรมผ่านระบบ ATS ได้ และต้องโอนเงินเพื่อใช้ชำระค่าซื้อขายหุ้นโดยตรงให้กับโบรกเกอร์ มาร์เก็ตติ้งอาจขอให้ผู้ลงทุนโอนเงินเข้าบัญชีส่วนตัวของมาร์เก็ตติ้งโดยอ้างว่าจะช่วยให้การทำธุรกรรมสะดวกขึ้น หรือมีสิทธิพิเศษในการซื้อขายหุ้น รวมทั้งขอให้ผู้ลงทุนแนบสำเนาใบนำฝากเงิน (pay-in slip) ให้มาร์เก็ตติ้งโดยตรง แต่แท้จริงแล้วอาจเป็นการยกเงินลงทุนของผู้ลงทุนไปใช้ส่วนตัว หรือนำเอกสารเหล่านั้นไปปลอมแปลงเพื่อกระทำผิดได้
3. ปลอมแปลงเอกสารของโบรกเกอร์และจัดส่งให้ลูกค้าเอง เพื่อหลอกให้ลูกค้าเข้าใจว่าได้มีการสั่งซื้อขายหุ้นให้ลูกค้าแล้ว ทั้งๆ ที่ไม่ได้มีการสั่งซื้อขายจริง

สัญญาณอันตรายที่บ่งชี้ว่าอาจมีการทุจริตในทรัพย์สินของผู้ลงทุน

หากประสบกับเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สงสัยว่าอาจเกิดความไม่ชอบมาพากลขึ้นอย่างรวดเร็วให้รีบตรวจสอบกับหน่วยงานควบคุมดูแลการปฏิบัติงาน (compliance unit) ของโบรกเกอร์ที่ใช้บริการอยู่ โดยสัญญาณบอกเหตุ ได้แก่

1. มีรายการซื้อขายหุ้นโดยที่ไม่ได้สั่ง
2. ไม่ได้รับเอกสารหลักฐานการซื้อขายหุ้นอย่างสม่ำเสมอ
3. มีรายการซื้อขายหรือมีทรัพย์สินอยู่กับโบรกเกอร์ แต่ไม่เคยได้รับใบยืนยันการซื้อขาย หรือรายงานแสดงยอดทรัพย์สินคงค้างจากโบรกเกอร์เลย หรือหากได้รับ จะเป็นเอกสารที่มาร์เก็ตติ้ง แฟกซ์ให้โดยตลอด โดยไม่เคยได้รับเอกสารตัวจริง
4. มาร์เก็ตติ้งขอให้ชำระค่าหุ้นเป็นเช็คสั่งจ่ายในชื่อตนหรือบัญชีอื่นใดที่ไม่ใช่บัญชีในนามของโบรกเกอร์
5. ใบแจ้งยอดหุ้นคงเหลือหรือใบยืนยันการซื้อขายมีการแก้ไขหรือมีรูปแบบที่แปลกไป หรือดูมีพิรุณไม่น่าเชื่อถือเป็นเอกสารจริงของโบรกเกอร์
6. ไม่ได้รับเงินหรือเช็คสั่งจ่าย หรือได้รับเช็คที่ไม่ได้ออกโดยโบรกเกอร์
7. ได้รับการร้องขอจากมาร์เก็ตติ้งให้ยอมรับสมอ้างว่าเป็นคนทำรายการเองหรือเป็นเจ้าของเงินเมื่อมีการสอบยืนยันรายการจากโบรกเกอร์

0-2263-6000 SEC Help Center
complain@sec.or.th